

Litl-Grønnåsen

Matjordplan
Lofotpukk AS
Eiendom: 1860-36/4

20.03.2025

Utgave: 1

Utarbeidet av Kåre Johnsen - GeoLofoten
Kontrollert av Kato Berg – GeoLofoten

Innhold

1. Innledning/sammendrag	3
2. Beskrivelse av området	4
3. Jordsmonn og løsmasser på tiltaksarealet	5
4. Mottaksarealer	9
5. Tilbakeføring etter driftsperiode	9
6. Oppfølging og dokumentasjon	9
7. Konklusjon	9

1. Innledning/sammendrag

Denne matjordplanen er utarbeidet i forbindelse med reguleringsplanen for Litl-Grønnåsen. Hensikten med reguleringen er å ta ut steinmasser fra Litl-Grønnåsen, som i dag er kategorisert som innmarksbeite og er om lag 12 daa stort. I tillegg til arealet med innmarksbeite berører planområdet også 5,5 daa med fulldyrket jord.

For å bevare den fulldyrka jorda innenfor planområdet skal den flyttes til det eksisterende massetaket på andre siden av bekken. Dette massetaket er i avslutningsfasen og i en prosess hvor det gradvis blir dyrket opp og er klargjort for mottak av jordmassene fra planområdet ved Litl-Grønnåsen. På denne måten unngås det at matjorda blir lagt lagret lenge, men heller blir gjort produktiv så fort som mulig.

Etter at steinmassene er hentet ut fra Litl-Grønnåsen skal hele området som tidligere var innmarksbeite tilbakefylles og dyrkes opp til fulldyrket jord. Samtidig skal alt areal innenfor planområdet som tidligere har vært registrert som fulldyrket jord, men midlertidig brukt i forbindelse med driften av uttaket, tilbakeføres til fulldyrket jord. Der fulldyrka jord skal etableres, må det tilføres et matjordlag på minst 30 cm.

Når hele denne prosessen er ferdigstilt vil det totale arealet med fulldyrket jord innenfor planområdet øke med om lag 12 daa.

2.Beskrivelse av området

Figur 1: Dagens situasjon i og rundt planområdet, etter AR5. Mottaksarealet er skravert.

Det omtalte området befinner seg på eiendom 36/4 på Nedre Voll, 5 km nord for Leknes i Vestvågøy kommune. Området ligger i randsonen mellom et større landbruksområde, som strekker seg ned mot Farstadvatnet, og utmarka.

Arealet som omfattes av tiltaket består av 12 daa innmarksbeite og 5,5 daa fulldyrket jord. Omtrent 4 daa av den fulldyrka jorda er klassifisert som fulldyrket jord med mindre god jordkvalitet og 1,5 daa er klassifisert som god jordkvalitet (figur 2).

Den fulldyrka jorda blir i dag brukt til grovforproduksjon. Innmarksbeitet på Litl-Grønnåsen har stått ubrukt siden driften på gården på 36/4 ble avsluttet.

Mottaksarealet er et gammelt massetak i avslutningsfasen og befinner seg i umiddelbar nærhet på andre siden av bekken. Tiltakshaver er allerede i gang med å dyrke opp deler av dette arealet til fulldyrka jord.

Figur 2: Jordkvalitet på fulldyrka jord. Gult område viser mindre god jordkvalitet, mens oransje farge viser god jordkvalitet

Figur 3: Den dyrka marka innenfor den røde linja skal flyttes og reetableres innenfor den svarte linja. Etter at dette bildet ble tatt i 2023 har området innenfor den svarte linja blitt ytterligere klargjort for oppdyrking.

3. Jordsmonn og løsmasser på tiltaksarealet

På vegne av GeoLofoten har Are Johansen fra Norsk Landbruksrådgivning vurdert de aktuelle jordmassene. Rapporten er vedlagt i sin helhet på de neste tre sidene i dette kapittelet. Det er ikke registrert noen jordboende sykdommer, skadedyr eller svartelista planter i området.

Gitt et areal på 5,5 daa og en tykkelse for A-sjiktet på 15 – 30 cm vil dette utgjøre anslagsvis 1200 m³ jord som skal flyttes. B-sjiktet som anslagsvis har en gjennomsnittstykkelse på 60 cm, vil totalt utgjøre 3300 m³.

Figur 2: Jordkvalitet på fulldyrka jord. Gult område viser mindre god jordkvalitet, mens oransje farge viser god jordkvalitet

Figur 3: Den dyrka marka innenfor den røde linja skal flyttes og reetableres innenfor den svarte linja. Etter at dette bildet ble tatt i 2023 har området innenfor den svarte linja blitt ytterligere klargjort for oppdyrking.

3. Jordsmonn og løsmasser på tiltaksarealet

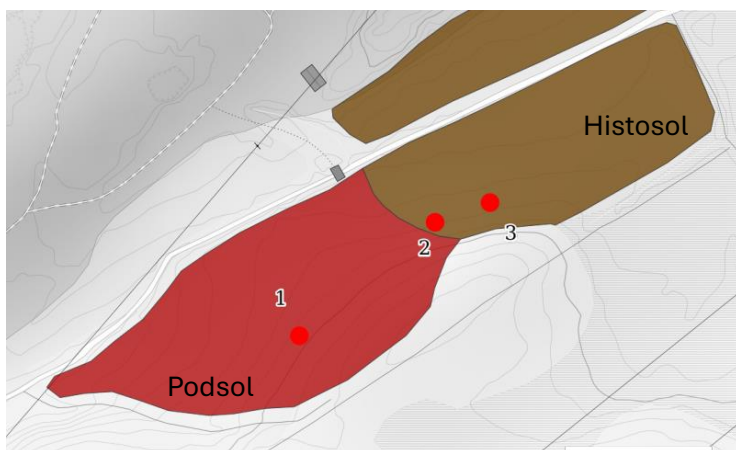
På vegne av GeoLofoten har Are Johansen fra Norsk Landbruksrådgivning vurdert de aktuelle jordmassene. Rapporten er vedlagt i sin helhet på de neste tre sidene i dette kapittelet. Det er ikke registrert noen jordboende sykdommer, skadedyr eller svartelista planter i området.

Gitt et areal på 5,5 daa og en tykkelse for A-sjiktet på 15 – 30 cm vil dette utgjøre anslagsvis 1200 m³ jord som skal flyttes. B-sjiktet som anslagsvis har en gjennomsnittstykkelse på 60 cm, vil totalt utgjøre 3300 m³.

JORDSMONNVURDERING OG ANBEFALT BEVARING AV JORDMASSER.

På oppdrag fra GEO Lofoten er det foretatt en vurdering av jordmasser på gnr. 36, bnr. 4 i Vestvågøy kommune. Det dyrkede arealet er på 7,7 da og det ligger innenfor et område som skal brukes til masseuttak.

NIBIO har foretatt jordsmonnkartlegging i området. Denne viser at 4,3 da er vurdert som histosol. Det vil si jordsmonn med et overflatesjikt på mer enn 40 cm tykkelse med minimumsinnhold av organisk karbon på 20 prosent. Resterende 3,7 da er klassifisert som podzol. Denne jordtypen har stor variasjon i innhold av organisk materiale i overflata fra organiske lag til humusfattige overflatesjikt. Undergrunnen består av mineraljord dannet av sure bergarter.

Figur 1. Kart fra NIBIO-Kilden

Det er foretatt uttak av jordklump fra overflatesjikt i to punkter for å gjøre en vurdering av A-sjikt og øvre del av B-sjikt. Resultatet av denne undersøkelsen gjorde det nødvendig med ytterligere kontroll i felt. Dette hadde sammenheng med at prøvene avvek fra det vi forventet fra jordsmonnkartet.

Det ble foretatt ny vurdering i felt med bruk av skovelbor. Det var et lag med tele på 10 cm. Det ble

brukt bor for å komme gjennom det øverste telelaget. Skovelboret skar gjennom og vi fikk undersøkt hele jordprofilet ned til fjell eller stor stein. Etter at telelaget smeltet ble det foretatt en ny vurdering på arealet som er klassifisert som histosol.

Jordsmonnvurdering.

Prøvepunkt 1 ble tatt på feltet som er klassifisert som podzol.

Her er det et A- sjikt på rundt 15 cm med høyt innhold av organisk materiale. B-sjiktet består av siltig sand/grus over fjell eller dypforvitret fjell ned til 95 cm.

Prøvepunkt 2 ble tatt på feltet som er klassifisert som histosol.

 Figur 2 Prøvepunkt 2		Mangler bilde.
--	---	-----------------------

Prøvepunkt 3 ble også tatt på feltet som er klassifisert som histosol. Også her er A-sjiktet 15 cm. B-sjiktet består av siltig sand/grus over fjell eller dypforvitret fjell ned til 50 cm.

 Figur 3 Prøvepunkt 3		 B-sjikt
--	---	--

Massene i kanalen som grenser til feltet viser at det er mye dypforvitret fjell i området.

Uoverensstemmelsen mellom våre prøvepunkter og jordsmonnklassifiseringen skyldes at vi har tatt prøvene i grenseområdet mellom to jordtyper. Når kartleggerne trekker grensen mellom to jordtype kan det oppstå små uoverensstemmelser mellom kart og terreng. Prøvestikk etter

4. Mottaksarealer

Norsk Landbruksrådgivning presenterer to alternativer til flytting av matjorda. Alternativ 1 er valgt fordi denne løsningen gjør at jordsmonnet raskt kan reetableres i tilknytning til eksisterende areal i drift. At mottaksarealet er i umiddelbar nærhet, klargjort for mottak og at transporten kan løses uten mellomlagring internt på eiendommen er andre argumenter for å velge dette mottaksarealet.

Den flyttede matjorda skal også benyttes til grovforproduksjon i mottaksarealet.

For å oppnå et godt resultat gjelder følgende punkter:

- **Forberedelse:** Mottaksarealet skal forberedes med fjerning av stein, og om nødvendig utjevning. Ved opparbeiding av arealet bør man tilstrebe et overflatefall på 2 – 3 % mot åpen drenering.
- **Kvalitet:** Tilført matjord skal være fri for fremmedarter og forurensning. Det tilførte matjordlaget skal etableres med en minimum tykkelse på 30 cm.
- **Transport:** Transport av jordmasser skal foregå med lett utstyr for å unngå pakkeskader. Bulldoser skal aldri brukes
- **Tidspunkt:** Flytting av jord skal skje i tørt vær for å unngå skader på jordstrukturen.

5. Tilbakeføring etter driftsperiode

Etter driftsperioden skal alt arealet innenfor planområdet, som tidligere har vært registrert som fulldyrket jord tilbakeføres til fulldyrka jord med et matjordlag på minimum 30 cm. Det samme kravet på 30 cm gjelder også arealet som tidligere var innmarksbeite, og som etter at steinmassene i bakken er tatt ut også skal istandsettes som dyrket mark. Matjorda som skal tilføres disse områdene skal hentes fra ulike tomteprosjekter i kommunen. Nydyrkingen skal følge de samme punktene som er beskrevet i kap. 4.

Den framtidige matjorda skal også her brukes til grovforproduksjon.

6. Oppfølging og dokumentasjon

- **Rapportering:** Alle faser av arbeidet skal dokumenteres og skal rapporteres til kommunen ved fullført arbeid.

7. Konklusjon

Ved korrekt utført arbeid vil tiltaket bidra til å bevare matjorda og øke produksjonsevnen i jordbruksarealet på Nedre Voll. Alle tiltak beskrevet i denne matjordplanen skal følges for å sikre et vellykket resultat.

Resultatet av reguleringen og matjordplanen vil være at arealet med dyrket mark i området øker betraktelig:

1. Det eksisterende massetaket mottar matjordmasser som sterkt vil bidra til at uttaket kan avsluttes og dyrkes opp i henhold til dets plan.
2. Arealet innenfor planområdet, som midlertidig blir omdisponert fra dyrket mark, skal tilbakeføres etter driftsperioden. I henhold til planbestemmelsene skal dette maksimalt ta åtte år fra konsesjon er gitt.

3. Det tidligere innmarksbeitet på Litl-Grønnåsen, hvor det skal hentes ut steinmasser, skal etter de samme fristene som i punkt 2. dyrkes opp. Dette vil utvide arealet med dyrket mark med om lag 12 daa.